

Co powinni zrobić właściciele piekarni w dobie koronawirusa?

Dzisiaj każdy, kto nosi się z zamiarem sprzedaży swojej piekarni, powinien trzy razy zastanowić się nad tą decyzją. Od dawna po dekadach dobrobytu zapowiadano nadejście kryzysu gospodarczego, recesji i ogólnoswiatowej stagnacji. Pandemia koronawirusa uruchomiła ten przewidywany kryzys i jednocześnie go zwielokrotniła. Świat stanął na krawędzi kryzysu, o jakim uczylimy się w książkach od historii. Mam na myśli wielki kryzys lat dwudziestych ubiegłego wieku. W tej sytuacji raczej niekorzystna jest sprzedaż piekarni. Jednak jeżeli ktoś nie ma wyboru i musi sprzedać swoją piekarnię, jej cena powinna być wysoka. Nieprzychylnie wysoka!

–Dlaczego piekarni nie powinno się dzisiaj sprzedawać?

Piekarnie wytwarzają dobra pierwszej potrzeby, niezależnie od stanu gospodarki poziom spożycia chleba się nie zmienia. Oznacza to, że piekarnia do pewnego stopnia jest odporna na wszelkie kryzysy i recesje.

Dzisiaj nikt właściwie nie jest w stanie powiedzieć, co stanie się z naszą gospodarką. To, że wciąż jeździmy luksusowymi samochodami po doskonałych drogach, a galerie handlowe kuszą ogromnym wyborem dóbr i usług nie dowodzi niczego. To tylko rozpęd gospodarki, która powoli będzie wygaszała swój impet. Wraz z jej wygaszaniem będzie obniżał się poziom naszego życia.

Już dzisiaj można zaobserwować znikające sklepy i punkty usługowe. Ludzie tracą pracę, w naszym otoczeniu znikają różne działalności i usługi. Pojawia się deflacja w obszarze produktów przemysłowych i inflacja cen owoców i warzyw spowodowana kolejną suszą i odpływem pracowników z Ukrainy. Wraz ze spowolnieniem gospodarczym, w skutek złej polityki państwa może pojawić się inflacja, ubóstwo i napięcia społeczne. W tym nieprzewidywalnym, niestabilnym świecie piekarnia jak zawsze okaże się oazą spokoju i stabilnych dochodów. Dlatego wielu rozbitek z innych branż będzie pukało do naszych drzwi, żeby kupić piekarnię jako zorganizowane, działające przedsiębiorstwo, z pracownikami, siecią sklepów i ugruntowaną marką.

Dlatego piekarni nie należy teraz sprzedawać. Jeżeli ktoś musi ją sprzedać niech zrobi to za nieprzychylną, bajońską cenę, bo taka cena dzisiaj może okazać się realna do uzyskania.

Co może dzisiaj zrobić rozsądny właściciel piekarni?

Pierwszą oznaką kryzysu jest zwalnianie pracowników. Pojawiają się też coraz częściej puste witryny sklepów do wynajęcia. Każdy kto był w państwach nękanych w przeszłości recesjami zauważył wiele pustostanów, opuszczonych warsztatów i sklepów, które nawet w czasach prosperity nie znalazły inwestorów. Masowe zwolnienia powodują spadek popytu, co powoduje kolejne zwolnienia i bankructwa firm. Tak działa klasyczny mechanizm recesji. Gospodarka kurczy się, a przyrost dochodu narodowego PKB spada poniżej 2%.

Polacy właściwie nigdy nie doświadczili zjawiska nowożytnej recesji. Przed wojną Polska, po okresie zaborów i wielkiej

wojny, była zbyt biedna i wyniszczona, by odczuć wielki kryzys. Socjalizm był sam w sobie wielkim kryzysem, nie pojawiały się tam cofnięcia rozwojowe, bo gospodarka jako taka rozwijała się zbyt powoli. Teraz pierwszy raz doświadczymy klasycznej recesji, która będzie trwała wiele lat. To nowe doświadczenie dla Polaków, warto wiedzieć, jak w tej sytuacji postępować.

Co piekarz powinien robić w czasie wielkiej recesji?

Ludzie, którzy posiadają stałe i bezpieczne dochody w okresie wielkiego kryzysu są w szczególnie dobrej sytuacji. W normalnej gospodarce wszyscy mają podobną siłę nabywczą i wiarygodność. W gospodarce kryzysowej ci nieliczni, którzy utrzymali stabilizację i wiarygodność finansową mogą zarobić fortunę.

Ostatnią linią obrony firm przed bankructwem jest wyprzedawanie majątku i nieruchomości. Ponieważ recesja jest zjawiskiem masowym, ceny nieruchomości zaczną niebawem spadać. Za kilka miesięcy pojawią się okazje do zakupu działek lub sklepów, na które wcześniej nie mogliśmy sobie pozwolić.

Banki komercyjne nigdy w Polsce nie działały w dobie prawdziwej recesji. Utrzymują się one z kredytów. Nietrudno zauważyć, że podczas recesji kredyty te będą bardziej potrzebne firmom niż kiedykolwiek. Jednocześnie o kredyty będzie trudniej z powodu zachwianej stabilizacji gospodarczej. Banki będą chciały zrekompensować ryzyko udzielanych kredytów przez podniesienie kosztów. Ktoś kto w tych okolicznościach zachowa stabilizację i wiarygodność finansową, może uzyskać kredyt na znacznie lepszych warunkach, może uzyskać dużo tanich kredytów.

W wielkim kryzysie lat dwudziestych ubiegłego wieku społeczeństwo ubożało, a nieliczni zbijali fortuny. Dzisiaj znowu pojawiło się widmo wielkiego kryzysu.

Jedynym znanym ludzkości sposobem na przezwyciężenie kryzysu jest wymuszanie podaży przez tworzenie wielkich inwestycji państwowych. W taki sposób w latach trzydziestych z kryzysu wydobyły się gospodarki światowe na czele z Niemcami i Stanami Zjednoczonymi. Model Keynesa (bo tak nazywa się ta metoda) powtarzany był od tego czasu wiele razy. Nie wiadomo, czy ta metoda zadziała tym razem. Dzisiaj obok klasycznej recesji mamy jeszcze dwa towarzyszące zjawiska: pandemia wirusa (już dziś wiadomo, że nie będzie to tylko sezonowy incydent, lecz nawracające zjawisko) oraz pogłębiające się, katastrofalne susze. Trudno przewidzieć, co będzie dalej.

Jeżeli nie nastąpi załamanie systemu państwowego i bankowego, jeżeli nie nastąpi ogólnoswiatowa anarchia, wydaje się że piekarnie będą oazą spokoju i źródłem dobrobytu.

Nadchodzą więc czasy, gdy właściciele piekarni będą mogli więcej i szybciej. Mogą oni znacznie rozbudować swój rynek sprzedaży przejmując wyprzedawane punkty detaliczne. Mogą uzyskać tańsze kredyty i rozbudować swoje zakłady. W dobie ogólnego upadku mogą domagać się niższych czynszów za dzierżawę sklepów czy nieruchomości. W okresie ogólnego bezrobocia mogą obniżyć koszty pracy i więcej wymagać od swoich pracowników. Mając stabilne przychody i dostęp do tanich kredytów mogą kupować taniej maszyny i przejmować wyprzedawane środki transportu.

Wielka recesja nie powinna nikogo cieszyć, chyba że może ona okazać się sposobem na pomnożenie majątku.

Wojciech Moszczyński